

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/230/2020
Identifikačné číslo spisu: 4613212904
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4613212904.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1.) Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, 2.) M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX obaja zast. JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátom so sídlom Nezábudková 22, Bratislava proti žalovaným: 1.) V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 2.) V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX obaja zast. Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom Nám. M. R. Štefánika 3, Topoľčany, IČO: 36 861 375, o hospodárení so spoločnou vecou, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 7C/446/2013, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. apríla 2020, č.k. 12Co/104/2019-215, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaní majú proti žalobcom nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04. júla 2018 č. k. 7C/446/2013-137 (ďalej len „súd prvej inštancie“) a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali uloženia zákazu podielovým spoluvlastníkom, t.j. žalovaným užívať nehnuteľnosť parc. č. XXX/X zast. plochy a nádvoria nachádzajúcu sa v kat. úz. N., zapísanú v LV č. XXX. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa v 1.) rade nie je vo veci aktívne legitimovaná, pretože nie je spoluvlastníčkou spornej nehnuteľnosti. Aj z dôvodu, že žalobca v 2.) rade neoznačil ako strany sporu všetkých spoluvlastníkov (neoznačil K. K., rod. X.) považoval súd prvej inštancie žalobu za nedôvodnú, keďže účastníkmi v spore o hospodárení so spoločnou vecou musia byť všetci spoluvlastníci. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia, ktorým by žalovaným zakázal užívať spornú nehnuteľnosť pri hospodárení so spoločnou vecou, pričom žalobca v 2.) rade ako menšinový spoluvlastník nemôže žalovaným znemožniť užívať spoločnú vec, ktorej sú podielovými spoluvlastníkmi a ktorá je jediným prístupom k ich nehnuteľnostiam. Navyše žalobca v 2.) rade nepreukázal, že by ho žalovaní obmedzovali v užívaní spornej parcely alebo mu bránili užívať spornú

parcelu.

3. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v 1.) rade. Odvolací súd konštatoval, že spoluvlastnícky podiel žalovaných ich oprávňuje na užívanie tejto nehnuteľnosti a rovnako oprávňuje aj žalobcu v 2.) rade ako spoluvlastníka predmetnú nehnuteľnosť užívať. Zo žaloby je zrejmé, že žalobcovia požadovali vylúčenie žalovaných ako podielových spoluvlastníkov spornej nehnuteľnosti z jej užívania. Keďže užívanie nehnuteľnosti je základným právom vlastníka a rovnako aj spoluvlastníka, nebolo možné žalobe, ktorá by podielových spoluvlastníkov bez ďalšieho z užívania nehnuteľnosti vylúčila, vyhovieť.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovali aplikujúc § 124 ods. 1 CSP z § 420 písm. f) CSP.

5. Poukázali na písomné podanie, ktoré súd prvej inštancie označil ako „Zrušenie a vysporiadanie spoluvlastníctva“. Žalobu opreli o dedičské rozhodnutie po svojich právnych predchodcoch, riadne uzavretú zámennú zmluvu, reálne užívanie zamenenej nehnuteľnosti v zhode so zámennou zmluvou, nepoznaní toho, že na notárskom úrade bolo vydané Notárske osvedčenie. Dôkazné listiny a svedecké výpovede svedkov súd prvej inštancie riadne neposúdil, ani neskúmal vývoj v užívaní predmetných nehnuteľností. Súd prvej inštancie neskúmal či sú splnené podmienky k tomu, aby žalobcov riadne nepoučil a následne nerozhodol najskôr o predbežnej otázke či zámenná zmluva ako je založená v súdnom spise je vážnym právnym úkonom. Dovolatelia mali za to, že súd Zámennú zmluvu právne posúdil až podľa právneho poriadku právne účinného v čase vyhlásenia rozsudku, čím nesprávne vec vyhodnotil, pričom rozsudok je arbitrárny. Opomenutím tohto dôkazu sa žalovaní stali osobami poškodenými takýmto rozhodnutím súdu. Súdy nesprávne vyhodnotili obsah dedičského konania po p. X., a to napriek tomu, že súdu boli známe skutočnosti, že vlastníka je známy, ale nehnuteľnosť nie je prededená. Súd mal konanie prerušiť do skončenia dedičského konania a následne vo veci rozhodnúť. Súd prvej inštancie riadne nevyhodnotil či žalovaní v súlade so zákonom nadobudli predmetnú nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zámenná zmluva a dedičské rozhodnutia, nie Osvedčenie o vydržaní, predstavujú právne relevantný dôvod k tomu, aby žalobcovia boli hodnotení ako reálni vlastníci nehnuteľností.

6. Dovolatelia navrhli, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdom na ďalšie konanie.

7. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žiadali toto zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania dôvodiac tým, že dovolatelia riadne nevymedzili dovolací dôvod a tento nemožno vymedziť ani z obsahu dovolania.

8. Dovolatelia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedli, že dôvodom dovolania bol nesprávny právny záver, na základe čoho je rozhodnutie nespravodlivé.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podali včas strany sporu, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpené v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

10. Dovolatelia namietali arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, nesprávne posúdenie predložených dôkazov, postup súdu, keď konanie neprerušil a nesprávne právne posúdenie.

11. Dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie

dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku." Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné. Obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska, ktorá predstavuje výnimku z prvej vety a týka sa výlučne ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces.

12. K námietkam dovolateľov vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku dovolací súd poukazuje na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V preskúmvanej veci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci s tým, že sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie. Uvedený postup je v súlade s § 387 ods. 2 CSP, ktoré ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdí. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP.

13. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal s nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v 1.) rade, odvolací súd na zdôraznenie uviedol, že súdy pri posudzovaní jej aktívnej vecnej legitímácie nemohli vychádzať z jej tvrdení o jej údajnom spoluvlastníctve k spornej nehnuteľnosti, ale mohli vychádzať len z predloženého listu vlastníctva č. XXX. Súdy správne vychádzali z údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, keďže predmetom sporu bolo hospodárenie so spoločnou vecou a nie určenie vlastníckeho práva či už žalobcov alebo žalovaných. Nebolo preto ich povinnosťou zaoberať sa tvrdeniami žalobkyne v 1.) rade o nadobudnutí vlastníckeho práva, keď navyše ako vyplýva aj zo spisu, žalobkyňa v 1.) rade sa domáhala vlastníckeho práva v inom konaní. Rovnako sa tak súdy riadne vysporiadali s ďalšími dôvodmi, pre ktoré nebolo možné vyhovieť.

14. V posudzovanej veci sú v rozhodnutí odvolacieho súdu, obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od uznesenia súdu prvej inštancie, vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval, a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. V danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľov dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa ich predstáv, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolatelia preto neopodstatnene namietali, že im odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odvolací súd odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

15. K námietkam vo vzťahu k dokazovaniu dovolací súd uvádza, že podľa judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017).

Dovolatelia v dovolaní neuviedli nevykonanie takého dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, nakoľko iba takúto skutočnosť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne a zrozumiteľne odôvodnené. Ako bolo uvedené vyššie podľa názoru dovolacieho súdu potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí.

16. K námietkam dovolateľov dovolací súd ďalej uvádza, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je ani nesúhlas s právnym posúdením veci (R 24/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018). Ani od 01. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

17. Dovolatelia preto neopodstatnene namietali, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.